

Årsplan 2024-2025 - Det humanistiske fakultet

Innledning

Fakultetets årsplaner for perioden 2024-28 må sees i tett sammenheng med prosjektene som vedtas i de strategiske satsingene, særskilt gjelder dette utdanning. I praksis betyr det at planverket for de neste fem årene vil bestå av årsplan og vedtatte prosjekter innen utdanningssatsingen.

De foreslåtte årsplantiltakene tar utgangspunkt i kjente utfordringer innen forskning og utdanning, og er på begge områder en del av et planmessig og langsiktig arbeid.

Fakultetet har i flere år jobbet med studiekvalitet og læringsmiljø. HF har mange ulike studietilbud som kan vise til gode resultater, men for mange tilbud har fortsatt utfordringer med gjennomføring, rekruttering og trivsel.

I kommende årsplanperiode vil den store satsingen på studiefeltet gå gjennom strategiske satsinger og Prosjekt helhet. Innsatsen på studiefeltet vil med HFs utdanningssatsing være større enn noen gang.

Dette innebærer tiltak for å utvikle porteføljen i retning av mer tverrfaglighet og en kombinasjon av fag som appellerer til både studenter og arbeidsliv: på programnivå for å styrke helhet, sammenheng og progresjon i studiene, på undervisningsnivå er det blant annet fokus på nye studenters behov for grunnleggende ferdigheter og økt bruk av studentaktive læringsformer. Ikke minst er det behov for en styrket innsats for at studentene integreres og opplever mestring, trivsel og tilhørighet både faglig og sosialt.

I fakultetets strategiske satsinger er det også lyst ut midler til forskningsprosjekter 2024-28. Med denne utlysningen ønsker HF å utvikle sterke miljøer som skal gjøre fakultetet bedre rustet for fremtiden innenfor et eller flere prioriterte temaer i HFs strategi 2030.

Satsningene skal ha potensial for å bli et varig bidrag til HFs forskningsportefølje og bidra til tverrfaglighet, sterke samarbeidskonstellasjoner og nye samarbeidsformer, både innenfor og utenfor akademia. Prosjektaktivitetene skal være forskningsbasert, nyskapende og av høy kvalitet.

Fakultetet har som mål å innvilge minst én satsing innenfor klima og miljø og én innenfor digitalisering og teknologi, avhengig av søknadstilfang og prosjektenes kvalitet.

Forskning

HF's tiltak 1: Tematiske programmer og utfordringsdrevet forskning

I tråd med fakultetets strategi skal HF være en sentral bidragsyter til å identifisere, forstå og løse samfunnsutfordringer. Fakultetets faglige bredde og disiplinstyrke gir gode muligheter for utfordringsdrevet og samfunnsrelevant forskning.

For bedre å utnytte dette potensialet skal fakultetets fagmiljøer øke deltakelsen i Forskningsrådets og EUs tematiske programmer. For å lykkes med ambisjonene må fagmiljøene samarbeide med

hverandre og med miljøer og samfunnsaktører utenfor fakultetet og universitetet. Forskningsatsingene 2024-28 er også sentrale virkemidler for å nå målene i strategisk plan.

Informasjon, kompetansebygging og erfaringsdeling på tvers er sentralt i fakultetets arbeid. Kompetansen skal økes, og erfaringer og informasjon skal deles mellom forskere og disipliner, og i fakultetets nettverk for forskningsledelse og -administrasjon.

Fakultetet, eventuelt i samarbeid med andre enheter, skal tilby kompetansehevende tiltak for forskere og forskerstøtte, i form av seminarer, kurs og andre arrangementer.

Instituttene har lyktes godt med ERC-søknader de siste årene og det er viktig å bruke erfaringene og bygge videre på det arbeidet som er gjort for å lykkes med andre typer søknader. Fakultetets egne strategiske satsinger og UiOs tre tverrfakultære satsinger vil også være viktige plattformer for å utvikle flere tematiske prosjektsøknader med mål om å bidra til å løse store samfunnsutfordringer, for eksempel innenfor temaene klima og miljø, digitalisering og helse.

Fakultetet skal i samarbeid med instituttene tilby tilpasset støtte til noen miljøer som skal utvikle søknader, enten som partner eller koordinator.

Forventede resultater 2024:

- Forskere, forskningsledere og forskningsadministrasjon har fått økt kompetanse, og kan tilrettelegge for og støtte utviklingen av tematiske søknader.
- Relevante fagmiljøer søker på Forskningsrådets og/eller EUs tematiske utlysninger.

HF's tiltak 2: Karriere yngre forskere

HF skal ha et godt og variert tilbud om karriereutviklende tiltak for ph.d.-kandidater og postdoktorer. Fakultetet vil ha en rekke ulike aktiviteter, fra karriereplaner som følges opp med karrieresamtaler eller medarbeidersamtaler på instituttene, kurs i ulike forskerferdigheter som inngår i fakultetets ph.d.-program, gruppecoaching, kortere kurs og seminarer med ulike relevante temaer, samt kompetansehevende aktiviteter i perioden med gjennomføringsstipend.

Tilbudet skal være godt kjent gjennom nettsider som er tilpasset målgruppene. Der det er relevant vil fakultetet samarbeide med andre enheter ved UiO for å gi våre yngre forskere et godt tilbud.

Forventede resultater 2024:

- Fakultetet har etablert et variert og godt karriereutviklingstilbud, med ulike kurs og samlinger, og informasjon om tilbudet er lett å finne på egne nettsider på fakultetet.
- Alle ph.d.-stipendiater og postdoktorer har karrieresamtaler, og det er gitt opplæring i karrieresamtaler til de som har ansvar for slike samtaler på instituttene.
- Nye retningslinjer for gjennomføringsstipendperioden legger godt til rette for å øke våre kandidaters kompetanse, og kandidatene har et eget tilbud om grunnleggende pedagogisk opplæring.

Utdanning

Et hovedmål for utdanningsdelen av strategiske satsinger er at HF's studieportefølje blir attraktiv for flere motiverte studenter, at de fullfører studiene, at de skal trives i studentperioden, og at de har relevante ferdigheter og kunnskaper når de kommer ut i arbeidslivet.

HF's tiltak 3: Internasjonalisering

Fakultetet skal etablere nærmere studiesamarbeid med aktuelle partneruniversiteter i Circle U.

Den nye programperioden for Erasmus+ legger opp til korte program ([blandede intensivprogram \(BIP\)](#)) som bruker nye måter å lære og undervise på. Fakultetet vil tilby administrativ veiledning og praktisk bistand til enheter som søker om slike programmer.

Forventede resultater 2024:

- Alle studieprogrammer skal ha minst en Circle U-partner blant sine anbefalte utenlandsopphold. Fakultetet bistår med inngåelse av nye avtaler ved behov.

Forventede resultater 2025:

- Fakultetet skal ha prøvd ut tre-fire blandede intensivprogram med ambisjoner om å øke innsatsen i kommende år.

HF's tiltak 4: Rekruttering

HF ønsker og trenger flere søkere til fakultetets bachelor- og masterprogrammer. Rekrutteringstiltak skal utformes med sikte på å nå en mer mangfoldig studentgruppe. I tillegg til instituttenes prosjekter innen utdannings-satsingen, vil fakultetet i kommende årsplanperiode legge ned særskilt innsats for å forbedre innhold på fakultetets programsider. Nettsidene er den viktigste kilden til informasjon for potensielle studenter.

Rekruttering fra bachelor til master:

- Videreføre arbeidet fra årsplan 2023-2024 som omhandler rekruttering til master (tettere kobling til arbeidslivet og bedre profilering av programmene)
- Kvalitetssikre nettsidene «Videre studier» og «Studieopphold i utlandet»

Kvalitetssikre og videreutvikle våre programsider på uio.no og utdanning.no :

- Alle bachelor- og masterprogrammer må i tekstverksteder gjennomgå «Hvorfor velge»-tekstene med sikte på blant annet søkemotoroptimalisering
- Fornye og utvide antall studentintervjuer, som et ledd i arbeidet med oppfølging av fakultetets Handlingsplan for likestilling og mangfold
- Heve kvaliteten på innholdet som overføres til utdanning.no

Forventede resultater 2024 og 2025:

- Tiltakene har ført til økt synlighet, økning av trafikk og tid brukt på HF's programmer på aktuelle nettsider.

HF's tiltak 5: Revisjon av normer for undervisning, pensum og vurdering på emner

I fakultetets årsplan for 2023-2024 er det vedtatt at en arbeidsgruppe skal revidere «Retningslinjer for praktisering av arbeidsplichtbestemmelsene ved Det humanistiske fakultet». Arbeidet pågår høsten 2023.

Som en følge av revisjon av retningslinjene kan det være behov for en gjennomgang av «Normer for undervisning, pensum og vurdering på emner» for å sikre at disse harmoniserer med de reviderte

retningslinjene for praktisering av arbeidstidsbestemmelsene. Arbeidet med normene vil iverksettes etter at de nye retningslinjer for praktisering av arbeidstidsbestemmelsene er vedtatt.

Forventede resultater 2024:

- HF har vedtatt reviderte «Retningslinjer for praktisering av arbeidsplichtbestemmelsene».
- «Normer for undervisning, pensum og vurdering på emner» er gjennomgått og eventuelt revidert i tråd med retningslinjene for praktisering av arbeidstidsbestemmelsene.

Kunnskap i bruk

HF's tiltak 6: Humaniorafestivalen

HF's strategi 2030 legger opp til å finne nye kommunikasjonsformer og -arenaer for å formidle humanistisk kunnskap, og også jobbe for at fakultetets kunnskap tas i bruk i samarbeid med relevante samarbeidspartnere.

I mars 2022 arrangerte HF i samarbeid med Deichman «Demokratidagene – Humaniorafestivalen 2022», det største formidlingsinitiativet ved fakultetet noensinne. I 2024 skal fakultetet videreutvikle humaniorafestivalen med hovedtema «historie», og Deichman er fortsatt hovedsamarbeidspartner.

Forventede resultater 2024:

- «Inn i historien – Humaniorafestivalen 2024» arrangeres fra 7. – 21. mars 2024.
- Det er inngått samarbeid med flere samfunnsaktører, og HF har nådd bredere ut og fått bedre synlighet på enda flere arenaer i Oslo.

Personalpolitikk

HF's tiltak 7: Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelsen

Fakultetet har i mange år jobbet målbevisst med å sikre et godt arbeidsmiljø. Arbeidsmiljø - og klimaundersøkelsen (ARK) skal for første gang gjennomføres for hele UiO våren 2024. Undersøkelsen blir sendt ut i februar, med påfølgende oppfølgingsprosesser der målet er å utvikle virksomme arbeidsmiljøtiltak.

ARK ble sist gjennomført ved HF i 2020/2021. I 2024 blir det tredje gang HF gjennomfører undersøkelsen.

Forventede resultater 2024:

- ARK er gjennomført på fakultetet.
- ARK følges opp av enhetene med konkrete tiltak nedfelt i handlingsplaner.

Forventede resultater i 2025:

- Handlingsplaner følges opp og justeres ved behov.
- ARK-prosessen evalueres.

Virksomhetsovergrepene

HF's tiltak 8: Digitalt løft for HF's ansatte og studenter

I tråd med HF's strategi 2030 og strategiske satsinger 2024-28 skal det gjennomføres et digitalt løft i hele organisasjonen. Deler av dette løftet vil komme som forsknings- eller utdanningsprosjekter, og noe vil følges opp som enkelttiltak i årsplanen eller som del av virksomheten til Humit – enhet for digital utvikling og HF-studio.

Våre kandidater møter et arbeidsliv som i økende grad krever og etterspør digital kompetanse og evne til kritisk tenkning om det datadrevne samfunnet. Derfor skal fakultetet gi studentene en klarere formulert digital kompetanse i studieprogrammene.

Når det skal gjennomføres et stort kompetanseløft for studenter og vitenskapelig ansatte, er det viktig at administrasjonens kompetanse løftes samtidig slik at kjernevirksomheten støttes på best mulig måte.

Forskningsrådgivere på både fakultets- og instituttnivå trenger mer kunnskap om digitale forskningsmetoder og -verktøy som er relevante for HF-forskere, og om hvor man kan bestille løsninger eller få veiledning om digitale metoder og verktøy. Økt kompetanse vil gi bedre forskerstøtte, både til selve forskningen og i arbeidet med prosjektsøknader.

Lagring av data og dokumenter på skyer og servere krever energi og utgjør dermed en klimabelastning. Derfor er det viktig å redusere unødvendig lagring – «digitalt søppel». HF er et stort fakultet og produserer enorme mengder filer, e-poster, nettsider og andre digitale dokumenter hver dag – men heldigvis finnes det også mye vi kan gjøre for å redusere mengden. Ryddig filhåndtering, god e-postskikk og gode sletterrutiner kan bidra til å redusere vårt klimaavtrykk.

Forventede resultater 2024:

- Forskerstøtteapparatet på HF har god forståelse for hvilke muligheter digitale forskningsmetoder og -verktøy gir i humanistisk forskning, og er i stand til å gi god rådgivning og bistand i prosesser der prosjektene har en digital komponent.
- HF har iverksatt målrettede tiltak for å redusere mengden digitalt søppel.

Forventede resultater 2025:

- Alle studieprogrammer ved HF skal ha implementert læringsmål som innebærer at studentene får relevant generell og fagspesifikk digital kompetanse.
- HF's administrasjon har god digital kompetanse, bruker digitale verktøy på en hensiktsmessig og tidsbesparende måte i sitt daglige arbeid, og har gode forutsetninger for å lære seg å bruke nye digitale arbeidsmåter og applikasjoner.

HF's tiltak 9: Det grønne sporet

Fakultetet vil vurdere hvilke av fellestilltakene som er foreslått i det grønne sporet (forarbeid til strategiske satsinger 2024-28) som skal følges opp, med det formål at de spiller godt på lag med øvrige tiltak som kommer som følge av utdannings- og forskningsutlysningene.

Det er også viktig at dette ses i lys av UiOs klima- og miljøstrategi.

Forventede resultater 2024:

- Fakultetet avgjør hvilke foreslåtte fellestiltak som følges opp videre.
- Fakultetet følger opp føringer som kommer fra UiOs klima- og miljøstrategi.